

Svåra samtal

Att kommunicera svåra ärenden eller situationer till vårdnadshavare kan vara utmanande. Förbered dig noggrant så du har all fakta kring det du vill förmedla. Det är viktigt att ha mycket information och förståelse för situationen. Försäkra dig om att du har nog med fakta och är väl insatt i ärendet så att du kan svara på vårdnadshavares frågor och förklara situationen tydligt. Ta inte upp för många olika saker under ett och samma möte. Ge i stället vårdnadshavarna möjlighet att själva väcka frågor de vill ge synpunkter på. Ta upp sådant som är positivt, både i början och i slutet av ett samtal.

Att tänka på inför det svåra samtalet:

Innan ni ses

- Vänta inte för länge. Så fort du har en fundering kring ett barn bör du prata med vårdnadshavarna.
- Ta aldrig ett sådant här samtal i förbifarten, i till exempel en kaosfylld tambur under lämning/ hämtning. Bjud in vårdnadshavarna till ett möte och var då redan i inbjudan tydlig med vad det gäller. För att få till ett givande samtal är det viktigt att alla inblandade redan från start vet varför de är där, så att vårdnadshavarna hunnit fundera och förbereda sig.
- Innan mötet bör du och dina kolleger noga tänka igenom *hur* ni ska säga saker, inte bara på vad som ska sägas. Om det handlar om ett riktigt svårt samtal, där det finns en konflikt med vårdnadshavare, är det viktigt att vara förberedd. Bestäm; När och var ska mötet hållas och vilka ska vara med?

Nu ska det ske

- Att vara öppen med att man är nervös är inte oprofessionellt, det är ett sätt att rensa luften. Om det känns svårt, börja med att säga att du känner så.
- Säg sedan vad saken gäller. Många missuppfattningar handlar om att man inte varit tydlig nog. Tala i "jag-budskap", ex "Jag upplever att...". Utgå från dina upplevelser.
- Be sedan om vårdnadshavarnas tankar och reaktioner kring det du sagt.
- Sammanfatta sedan vad som sagts och kom tillsammans fram till hur ni ska gå vidare. Hur kan vårdnadshavare och förskola samarbeta och hjälpas åt? Ibland hinner vi inte med allt vi vill samtala om eller vi behöver tänka igenom det hela på varsitt håll och då är det bättre att avsluta och boka in ett uppföljande möte.

Glöm inte

- Kom ihåg att bara säga så mycket som relationen tål. Goda relationer tål en hel del och därför är det viktigt att alltid arbeta för goda relationer med alla vårdnadshavare till barn i förskolan redan innan något händer.
- Kom ihåg att relationen med vårdnadshavare är en nödvändighet för att barnets förskoletid ska fungera.

Läs mer:

K Alnervik, S Anderstaf, K Wennerfors, C Öhman. *Vårdnadshavare i förskolan – förtroendefulla relationer för professionellt samarbete*, Lärarförlaget 2024.

B Hougaard. *Praktisk vägledning i kommunikation för lärare i förskola och skola*. Liber 2008.